

Facultat de Ciències de l'Educació de Munster, es titulava «Quelle Europe? Quelle histoire? Quelle université?»; molt interessant i suggestiva, tractava sobre el procés de transformació i homologació de titulacions que està vivint tota la comunitat universitària europea.

Però no tot fou feina seriosa. Com ja se sap, unes jornades en què l'organització no prevegi una part lúdica que faciliti la coneixença del territori i de les persones que hi participen no tenen sentit. En aquest aspecte, l'organització ho va preparar molt bé: tots els participants vàrem poder gaudir de visites al Museu del Joguet de Figueres i al Museu Dalí, es va fer una sortida a visitar les escoles de Boadella i de Pau (totes dues rurals), es féu una visita al Parc Natural dels Aiguamolls i a l'Albera... I per acabar-ho d'adobar, va preparar un magnífic sopar musical amb corrandes, nyacres i altres cançons tradicionals amb la companyia del romancer Jaume Arnella. En definitiva, tots els actes foren molt gratificants per als participants i ens han servit per veure que des de la història també podem construir el present.

David de la Higuera

## L'ètica i l'estètica del paisatge

Pai-sat-ge. Aquesta ha estat, sens dubte, la paraula. El mot que més s'ha escoltat durant els dies 13, 14 i 15 de novembre del 2003 al Casal Marià d'Olot, en el marc del primer seminari internacional sobre paisatge, dirigit per Joan Nogué, catedràtic de geografia humana de la UdG, i organitzat per la Universitat Internacional Méndez Pelayo-Centre Ernest Lluch de Barcelona, amb la col·laboració de la Fundació d'Estudis Superiors d'Olot (FES).

S'ha celebrat a Olot no pas per casualitat. A la comarca de la Garrotxa, privilegiada en paisatge, es gaudeix d'una llarga tradició vinculada a aquest concepte, arran de la coneguda Escola de Paisatge d'Olot, impulsada, entre d'altres, pels germans Vayreda i Josep Berga i Boix.

Allò que ha convertit aquest seminari en excepcional i diferent de molts d'altres ha estat l'encertada combinació d'internacionalitat i d'interdisciplinarietat i, sobretot, la gran qualitat dels ponents, procedents de diversos països europeus.

Tal i com s'havia plantejat aquest primer seminari —del qual se'n celebrarà una segona edició l'any vinent—, s'ha aconseguit amb escreix allò que els organitzadors pretenien: convertir Olot, per uns dies, en la capital europea del paisatge, tot discutint de forma oberta, integradora, innovadora —i a voltes acalorada— sobre l'ètica i l'estètica del paisatge, el tema central de l'edició d'enguany.

Han estat un total de catorze ponències que ens han aportat, des de diferents disciplines i països, coneixements que transcorren i es tracen en la infinitat juxtaposada de l'espai, el temps i la ment. Filosofia, art, arquitectura, urbanisme, geografia, literatura, pintura, estètica, fotografia i d'altres àmbits del coneixement han coincidit, en aquest seminari, a ressaltar la transculturització del concepte de paisatge i les múltiples i diverses lectures que els humans en podem fer, i n'hem fet. No és fàcil comprendre —i el seminari hi ha ajudat— que, a més dels paisatges externs, hi ha un munt de paisatges interns, amb les corresponents derivacions ètiques i estètiques que això implica.

Rosa Cerarols

